

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Crețu Constantin în numele inculpatului Priguza Constantin, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni din 15 ianuarie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Priguza Constantin Constantin, născut la 17 august 1986, originar din com. Ciutești, r-nul Nisporeni, domiciliat în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 4.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 15.07.2015 – 15.01.2016 (prima instanță);
2. 01.03.2016 – 19.04.2016 (instanța de apel);
3. 24.06.2016 – 18.10.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 15 ianuarie 2016, Priguza Constantin a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 1 an 6 luni închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Nikulinsk, or. Moscova, Federația Rusă din 19 iulie 2012, preluată prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 februarie 2013, fiind acceptat transferul condamnatului Priguza Constantin pe teritoriul Republicii Moldova, pentru continuarea executării pedepsei de 4 (patru) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu încadrarea acțiunilor condamnatului în baza art. 26 - 186 alin. (5) Cod penal, de la executarea căreia în baza art. 91 Cod penal, prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 15 august 2014, fiind eliberat condiționat de pedeapsă înainte de termen cu 1 an 3 luni și 5 zile, stabilindu-i lui Priguza Constantin pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Priguza Constantin a.n. 1986, din perioada anului 2013 și până de 29 aprilie 2015, deținând arma de foc și anume pistol de model „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708 cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă ghintuită de cal. 9 mm, Makarov (9x18 mm - în baza permisului nr.21/2769 din 18 iunie 2013), neglijând și demonstrând superficialitatea în raport de respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) al Legii privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă nr.130 din 08.06.2012, la fel și anexa nr. 3 a Legii sus - menționate precum și prevederilor pct. 42 din Hotărârea Guvernului nr.293 din 23.04.2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care stabilesc că, titularul dreptului de deținere a armelor letale și neletale supuse autorizării, are obligația de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate, iar păstrarea la domiciliul deținătorului a armei se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, fiind obligat să asigure integritatea armei, a păstrat neglijent arma respectivă împreună cu două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe - într-o cutie de culoare neagră din masă plastică, care era pusă în sertarul unei noptiere situată în odaia nr.3 din dormitorul domiciliului său, situat în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 4, care a fost depistată și ridicată de către angajații IP Strășeni în cadrul percheziției efectuate la domiciliul său la 29 aprilie 2015.

Conform raportului de expertiză nr.5061/5062 din 09-10 iunie 2015, s-a stabilit că, cele douăzeci de cartușe prezentate la examinare, fac parte din categoria munițiilor și sunt cartușe de calibrul 9 x 18 mm Makarov cu lovitură centrală, cu gloanțe cu miez din metal moale, produse industrial, care sunt utile pentru trageri.

Acțiunile inculpatului Priguza Constantin au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 291 Cod penal – păstrarea neglijentă a armelor de foc.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Priguza Constantin cu avocatul său Crețu Constantin, prin care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Priguza Constantin să fie achitat din motivul lipsei elementelor infracțiunii, invocând că:

- atât procurorul cât și instanța de judecată refuzând de a ieși suplimentar la fața locului și a examina suplimentar cele declarate cu referire la locul instalării safeului, pe adresa str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, ce exclude atragerea la răspundere penală a lui Priguza Constantin pentru păstrarea neglijentă a armei și munițiilor, având condiții de păstrare, permis de păstrare și port armă;

- în cadrul cercetării judecătorești fiind audiați martorii polițiști, care au efectuat percheziția Galușca Vitalie, Coșpormac Aurel, Timofti Valeriu, care relatând în ce condiții a fost găsită arma și munițiile la Priguza Constantin și

confirmând, că nu în toate încăperile situate pe adresa Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni a fost efectuată percheziția, inclusiv în cele indicate de Priguza unde se afla la acea dată safeul - oficiul spălătoriei auto;

- instanței nu i-au fost prezentate probe, ori prin rapoartele din 06 mai 2008 și 11 iunie 2013, întocmite la eliberarea și prelungirea permisului de păstrare și port armă, se constată existența unui safeu instalat la adresa str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, fără a specifica în care din încăperi, casa de locuit, anexele gospodărești, oficiul spălătoriei auto, este instalat safeul. Rapoartele în cauză au fost eliberate din arhiva MAI, fiind parte componentă a dosarului întocmit la momentul eliberării și prelungirii permisului sus vizat;

- analizând probatoriul obținut în urma examinării dosarului s-a constatat inexistența pericolului social al faptei, ori arma și munițiile menționate nu puteau fi folosite de alte persoane, fiind constatat că Priguza Constantin locuia de unul singur în imobil, iar presupunerile instanței că arma ar fi fost posibil să nimerească prin acțiuni ilegale, furt, la alte persoane nu a fost probată prin nimic și bazată doar pe presupuneri;

- art. 14 alin. (1) și (2) a Legii privind regimul armelor și a munițiilor nu au fost încălcate, ori art. 14 alin. (3) a Legii stabilește că armele prevăzute la alin. (1) al art. 14, pot fi purtate numai de titularii permisului corespunzător, iar o altă persoană nefiind stabilită prezentă la 29 aprilie 2015, în casa din str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, considerent din care acțiunile lui Priguza Constantin nu pot cădea sub incidența art. 291 din Cod penal, ori nu au fost create careva condiții de folosire a armei de o altă persoană;

- pedeapsa stabilită de prima instanță pentru cele incriminate de 1 an și 6 luni închisoare în penitenciar de tip închis, fiind o pedeapsă foarte aspră, ori nu s-au stabilit careva consecințe grave, și nu au fost afectate rapoartele sociale de securitate publică și nu s-a ajuns la urmări nedorite, ori legea penală pe care s-au calificat acțiunile făptuitorului prevede și o alternativă a pedepsei ce putea fi aplicată reieșind din contextul învinuirii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat, sentința fiind menținută fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării, și just a stabilit vinovăția inculpatului Priguza Constantin în baza art. 291 Cod penal.

La fel, instanța de apel a reținut că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului fiind dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de inculpatul Priguza Constantin, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea

judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Astfel, instanța de apel a conchis că deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului Priguza Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, este bazată corect pe cumulul de probe administrat și cercetat de prima instanță și verificate de instanța de apel prin darea citirii acestora și consemnarea în procesul verbal al ședinței de judecată, și anume:

- declarațiile martorilor Galușca Vitalie (f.d. 109-112), Coșpormac Aurel (f.d. 113-116), Timofti Valeriu (f.d. 117-120);

- procesul-verbal de ridicare din 08 mai 2015, prin care este consemnat faptul că în cadrul acțiunii procesuale, au fost ridicate din cauza penală nr.2015330125 următoarele acte procedurale: copia ordonanței privind efectuarea percheziției din 27 martie 2015, copia demersului privind autorizarea percheziției, copia încheierii din 08 aprilie 2015, prin care judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni a admis demersul privind efectuarea percheziției și în original procesul-verbal de percheziție din 29 aprilie 2015 cu foto-tabela anexă (f.d. 19-23);

- procesul-verbal de percheziție din 29 aprilie 2015, prin care este consemnat faptul că, percheziția a fost efectuată în domiciliul lui Priguza Constantin, născut la 17 august 1986, amplasat pe str. Ștefan cel Mare și Sfânt 4, din or. Strășeni. În odaia nr. 3 al imobilului menționat, din sertarul noptierei situată în partea stângă a dormitorului s-a depistat și ridicat un pistol de model „Baikal 442”, 2-ă încărcătoare, 20 de cartușe într-o cutie, care împreună cu documentele de port armă au fost ridicate, împachetate și sigilate în pachetul cu nr. 1 (f.d. 24, 26-31);

- ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept mijloc material de probă și anexarea lor la cauza penală din 08.05.2015, prin care au fost recunoscute și atașate ca mijloace materiale de probă: copia ordonanței privind efectuarea percheziției din 27 martie 2015, copia demersului privind autorizarea percheziției, copia încheierii din 08 aprilie 2015, prin care judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni a admis demersul privind efectuarea percheziției și, în original procesul-verbal de percheziție din 29.04.2015 cu tabelul fotografic anexat (f.d.25);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 07 mai 2015, prin care este consemnat faptul că, examinării au fost supuse - o cutie din plastic de culoare neagră în care se aflau - arma de model „Baikal 442” cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, un permis de port armă nr.21/2769 din 18 iunie 2013 - care au fost ridicate prin procesul verbal de percheziție din 29 aprilie 2015 cu foto-tabela anexa (f.d 32-34);

- ordonanța din 07 mai 2015 de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive și anexarea lor la cauza penală, prin care au fost recunoscute drept corpuri delictive și anexate la cauza penală: o cutie de culoare neagră în care se află o armă de model

„Baikal 442” cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe; cartea de instrucție și permisul de port armă cu nr.21/2769 din 18 iunie 2013 pe numele lui Priguza Constantin, care au fost transmise spre păstrare persoanei responsabile din cadrul SSAAL din cadrul IP Strășeni - Zloi Oleg (f.d.35-37);

- raportul de expertiză balistică și fizico-chimică nr.5061/5062 din 09 - 10 iunie 2015, prin care s-a constatat că, pistolul de model „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708, se referă la categoria armelor de foc cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă ghintuită, de cal. 9 mm., Makarov (9x18 mm), confecționat industrial și este util pentru trageri. La fel, cele douăzeci de cartușe prezentate la examinare, fac parte din categoria munițiilor și sunt cartușe de calibrul 9x18 mm Makarov cu lovitură centrală, cu gloanțe cu miez din metal moale, produse industrial, care sunt utile pentru tragere (f. d. 44-49);

- corpurile delictelor: - o cutie de culoare neagră în care se află o armă de model „Baikal 442”cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, cartea de instrucție și permisul de port armă cu nr. 21/2769 din 18 iunie 2013 pe numele lui Priguza Constantin - au fost transmise spre păstrare persoanei responsabile din cadrul SSAAL din cadrul IP Strășeni - Zloi Oleg (f.d.37).

Analizând materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că prima instanță a conchis că acuzatorul de stat a prezentat probe suficiente în fapta incriminată și anume - inculpatul Priguza Constantin păstra arma și a dat dovadă de neglijență, manifestată prin faptul că, a pus arma și munițiile - 20 cartușe în sertarul noptierei.

Audiind participanții la proces, examinând materialul probator prin prisma argumentelor apelului comun, și aplicând legislația incidentă, instanța de apel a reținut că statul a stabilit un regim riguros în ce privește regimul armelor pe teritoriul țării.

În circumstanțele stabilite, prin examinarea cumulului de probe, audiind alegațiile participanților la proces, instanța de apel, a conchis ca fiind nefondate temeiurile invocate în apel, iar în acțiunile/inacțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute la art. 291 din Cod penal, fiind just calificate, iar sancțiunea stabilită proporțională și echitabilă, fiind individualizată corespunzător.

În același context, instanța de apel a considerat ca lipsită de temei și afirmația inculpatului Priguza Constantin, precum că, a păstrat arma în sertar din motivul furtului petrecut în una din încăperile sale, pe când, în opinia instanței de apel reieșind din împrejurările cauzei, cert s-a stabilit că safeul nu a fost instalat în domiciliu, ultimul urma să păstreze arma asupra sa, potrivit permisului de port armă pe care îl posedă, și nicidecum în alte locuri (sertar, portbagaj, etc.), întru evitarea unor consecințe mult prea grave.

Instanța de apel a respins poziția de nevinovăție a inculpatului, apreciind-o ca o modalitate de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală, astfel cerințele

ultimului de achitare au fost respinse ca nefondate, ori vinovăția inculpatului Priguza Constantin de comitere a infracțiunii incriminate s-a dovedit pe deplin prin probele administrate, examinate: declarațiile martorilor, cât și materialele dosarului.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a constatat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii - care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Niculinsk or. Moscova, fiind în perioada de probațiune, careva concluzii nu și-a făcut, pe calea corijării nu a pășit, și a comis din nou o infracțiune, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii, în timpul comiterii și după aceea.

La fel, instanța de apel a statuat că prima instanță întemeiat a aplicat față de inculpatul Priguza Constantin prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, or inculpatul a comis fapta fiind în stare de recidivă, stabilindu-i pedeapsă prin cumul parțial de sentințe.

Instanța de apel a considerat că aplicarea inculpatului unei alte categorii de pedeapsă, va face imposibil atingerea scopului pedepsei penale, de corectare și reeducare a inculpatului cât și de prevenirea comiterii a altor infracțiuni din partea lui cât și a altor persoane.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Crețu Constantin în numele inculpatului Priguza Constantin, prin care, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Priguza Constantin să fie achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive a infracțiunii, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel n-a dat o apreciere tuturor motivelor invocate în cererea de apel, precum că atât procurorul cât și instanța de judecată a refuzat de a ieși suplimentar la fața locului pentru a examina suplimentar, cele declarate cu referire la locul instalării safeului, existența lui la adresa - str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, ce ar exclude atragerea la răspundere penală a inculpatului, pentru păstrarea neglijentă a armei și munițiilor, având condiții de păstrare, permis de păstrare și port armă, prin ce s-au încălcat drepturile prevăzute în art 66, 68 Cod de procedură penală și prevederile art. 375 Cod de procedură penală, de a prezenta probe întru apărarea inculpatului, ori s-a stabilit cu certitudine că nu toate încăperile din str. Ștefan cel

Mare 4, au fost percheziționate. Martorii - polițiști, care au efectuat percheziția Galușca Vitalie, Coșpormac Aurel, Timofti Valeriu au relatat în ce circumstanțe a fost găsită arma și munițiile, și că percheziția nu s-a petrecut în toate încăperile imobilului din str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, iar rapoartele din 06 mai 2008 și 11 iunie 2013 demonstrează contrariul, adică existența safeului instalat la adresa domiciliului inculpatului;

- atît sentința primei instanțe cît și decizia instanței de apel, în sensul art. 435 alin. (3) Cod de procedură penală, sunt întocmite cu încălcarea procedurii, or adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 417, 418 Cod de procedură penală, astfel că acestea nu conțin descrierea faptei criminale, considerate ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii și corectitudinea încadrării juridice a faptei;

- ca urmare a îngrădirii unui drept procesual și limitarea dreptului de a proba nevinovăția, probelor obținute pe dosar li s-a dat o apreciere greșită potrivit art. 101 din Cod de procedură penală;

- prima instanță și de apel nu au ținut cont de prevederile Hotărîrii Plenului CSJ nr. 10 din 24.02.2000, p.4, potrivit căreia sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri;

- existența safeului s-a demonstrat prin administrarea la faza de urmărire penală la cererea apărării de către procuror a pozelor, cărora prima instanță și cea de apel nu le-a dat nici o apreciere, iar refuzul de a ieși la fața locului suplimentar pentru a cerceta starea locului unde se afla safeul, atît de organul de urmărire penală cît și de instanța de judecată, a fost neîntemeiat și a îngrădit dreptul inculpatului și a apărării de a prezenta probe în apărarea intereselor legitime prevăzute în art. 66, 68 Cod de procedură penală;

- sentința primei instanțe și decizia instanței de apel nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluțiile, fiind, practic, imposibilă exercitarea unei motivări în sensul art. 6 CEDO, or, temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea cererii de apel în interesele lui Priguza Constantin, precum și motivele adoptării soluției date de către instanța de apel nu sunt în concordanță cu prevederile legale privind judecarea cauzei în ordine de apel și sunt contrare legii;

- din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă că aceasta nu este întemeiată din punct de vedere juridic, concluziile nefiind expuse într-o consecutivitate logică strictă, iar motivarea deciziei adoptate este una sumară și incompletă, or în considerentele deciziei nu sunt reținute circumstanțele de fapt și de drept, nu sunt evaluate și analizate în mod concret toate mijloacele de probă administrate în vederea aflării adevărului, nu se constată forma vinovăției inculpatului, sub aspectul infracțiunii de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor pentru care Priguza

Constantin a fost condamnat, iar temeiurile de fapt și de drept reținute de către instanța de apel nu coroborează cu motivele adoptării acestei soluții;

- deși instanța de apel avea obligația de drept de a cerceta probele administrate deja în faza judecării cauzei în prima instanță, aceasta nu a cercetat și nu a audiat din nou martorii vizați în actul de acuzare, drept probe întru susținerea episodului de învinuire, incriminat lui Priguza Constantin, pentru fapta incriminată și a trecut cu vederea argumentele apelului declarat;

- în cazul de față, nimeni absolut nu a avut acces la arma de modelul „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708 cu lovitură centrală, or, din materialele cauzei reiese clar că anterior constatării presupusei infracțiuni, dar și ulterior, în domiciliu nu se afla nimeni dintre persoanele apropiate lui Priguza Constantin;

- în perioada vizată, în casa situată pe str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, nu se afla nimeni dintre persoanele care ar putea avea acces la arma vizată, cu atât mai mult, că la adresa imobilului este amplasat un safeu, lucru care exclude componenta de infracțiune;

- nici instanța de fond, nici cea de apel nu au luat în considerație că obiectul infracțiunii lipsește, atâta timp cât nu a fost pusă în pericol prin careva mod securitatea publică, dar și securitatea altor persoane;

- refuzând de a efectua o acțiune procesuală de cercetare la fața locului, organul de urmărire penală, instanța, intenționat au acționat în asemenea mod pentru a camufla neajunsurile și faptul că nu poate să demonstreze prezența elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate, atâta timp cât s-a stabilit clar și cert că în casa lui Priguza Constantin este instalat safeul pentru păstrarea armei. În acest context, arma de foc de tipul „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708 cu lovitură centrală, nu se păstra neglijent așa cum a conchis instanța de fond și apel, fiind pusă într-o cutie, atâta timp cât n-a fost verificată versiunea inculpatului privitor la existența safeului în oficiul de pe aceeași adresă;

- nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au motivat soluția sa la acest capitol, or careva condiții pentru ca arma de foc să fi fost posibil de a fi folosită de către alte persoane nu au fost create, cu atât mai mult, accesul în camera sa îl avea doar Priguza Constantin, deoarece camera acestuia se încuie cu cheie, lucru de altfel menționat însuși de către Priguza Constantin;

- s-a adeverit cert și just, că pe parcursul nopții, Priguza Constantin păstra arma în safeu, însă pe parcursul zilei arma se afla la dânsul și în caz de necesitate, dânsul o lăsa în sertarul nopțierei, într-o cutie, într-așa mod ca să nu fie expusă posibilităților de a fi ridicată de alte persoane, lucru ce denotă clar ca Priguza Constantin fiind proprietarul și deținătorul legal al armei de foc și al munițiilor a întreprins destule măsuri care ar exclude accesul altor persoane la arma de foc sau muniții;

- careva urmări grave în acest caz nu au survenit, cu atât mai mult nici nu puteau surveni, de vreme ce accesul la armă nu l-au avut alte persoane, iar arma era deținută de către Priguza Constantin legal, în baza permisului de port armă;

- instanțele nu au dat o apreciere a rapoartelor din 06.05.2008 și 11.06.2013, emise la eliberarea și prelungirea permisului de păstrare și port armă, prin care se constată existența unui safeu instalat la adresa str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, fără a specifica în care din încăperi, casa de locuit, anexele gospodărești, oficiul spălătorie auto este instalat safeul. Rapoartele în cauză au fost ridicate din arhiva MAI, fiind parte componentă a dosarului întocmit la momentul eliberării și prelungirii permisului sus vizat, ceea ce denotă versiunea inculpatului că nu a comis această infracțiune, deținând arma în loc special, pentru a nu avea acces și alte persoane la ea;

- este eronată alegația atât a primei instanțe, cât și de apel, precum că au fost încălcate prevederile art. 14 alin. (1) și (2) a Legii privind regimul armelor și a munițiilor, care nu au fost încălcate, or, art. 14 alin. (3) a Legii stabilește că „armele prevăzute la alin. (1) al art. 14, pot fi purtate numai de titularii permisului corespunzător”, iar o altă persoană nefiind stabilită prezentă la 29.04.2015 în casa din str. Ștefan cel Mare 4, or. Strășeni, or, organul de urmărire penală nici nu a elucidat și nu a stabilit cine anume sunt persoanele presupuse de a folosi arma;

- nici prima instanță, nici instanța de apel nu a reținut acel fapt că acțiunile lui Priguza Constantin, nu constituie în sine elementele constitutive ale infracțiunii de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor, după cum s-a invocat, atât timp cât acțiunile lui Priguza Constantin, ar cădea sub incidența normei art. 361 alin. (1) Cod contravențional, care prevede sancționarea contravențională a persoanei pentru „încălcarea regulilor de deținere, port și transport al armei individuale și a munițiilor aferente”. În acest sens, este de reținut încadrarea juridică greșită de către instanțe a faptei lui Priguza Constantin, ori urmează a fi delimitată fapta strict de infracțiune, de vreme ce nu au fost cauzate careva urmări prejudiciabile de pe urma inacțiunii acestuia, iar acestea din urmă denotă strict și clar faptul că acțiunea lui Priguza Constantin, constituie în sine doar o contravenție, lucru omis spre expunere și verificare de către instanța de fond și apel.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea recursului, din considerentul că recurentul potrivit art. 420 Cod de procedură penală, este obligat să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor, considerând că au fost administrate nu în raport cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Însă, din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate sunt legale și nu a fost admisă încălcarea

anumitor prevederi ale legii procesual penale, ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să dispună încetarea procesului penal.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, sub aspectul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, și-au găsit confirmarea în cauza dată.

Colegiul penal lărgit constată că criticile recurentului ce cad sub incidența temeiurilor de recurs specificate în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură

penală, și-au găsit confirmarea în speța dată, astfel se conchide că la examinarea cauzei, nici prima instanță, nici instanța de apel nu au reținut faptul că acțiunile lui Priguza Constantin, incriminate în rechizitoriu și constatate de ambele instanțe ierarhic inferioare, nu constituie în sine elementele constitutive ale infracțiunii de păstrare neglijentă a armei de foc și a munițiilor prevăzute de art. 291 Cod penal, or încălcările comise de Priguza Constantin, constituie componența contravenției prevăzute în art. 361 alin. (1) Cod contravențional, care prevede aplicarea sancțiunii contravenționale în cazul încălcării regulilor de deținere, al armei individuale și a munițiilor aferente.

Prin urmare, se constată încadrarea juridică greșită efectuată de către instanțe a faptei incriminate lui Priguza Constantin, ori nu a fost delimitată fapta acestuia manifestată prin încălcarea regulilor de deținere a armei individuale și a munițiilor aferente prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, de infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal, ce incriminează păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor, după cum a fost menționat în rechizitoriu și constatat de ambele instanțe, precum că „*inculpatul Priguza Constantin a.n. 1986, din perioada anului 2013 și până de 29 aprilie 2015, deținând arma de foc și anume pistol de model „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708 cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă ghintuită de cal. 9 mm, Makarov (9x18 mm - în baza permisului nr.21/2769 din 18 iunie 2013), neglijând și demonstrând superficialitatea în raport de respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) al Legii privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă nr.130 din 08.06.2012, la fel și anexa nr. 3 a Legii sus - menționate precum și prevederilor pct. 42 din Hotărârea Guvernului nr.293 din 23.04.2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care stabilesc că, titularul dreptului de deținere a armelor letale și neletale supuse autorizării, are obligația de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate, iar păstrarea la domiciliul deținătorului a armei se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, fiind obligat să asigure integritatea armei, a păstrat neglijent arma respectivă împreună cu două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe - într-o cutie de culoare neagră din masă plastică, care era pusă în sertarul unei noptiere situată în odaia nr.3 din dormitorul domiciliului său, situat în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 4, care a fost depistată și ridicată de către angajații IP Strășeni în cadrul percheziției efectuate la domiciliul său la 29 aprilie 2015.*

Conform raportului de expertiză nr.5061/5062 din 09-10 iunie 2015, s-a stabilit că, cele douăzeci de cartușe prezentate la examinare, fac parte din categoria munițiilor și sunt cartușe de calibrul 9 x 18 mm Makarov cu lovitură central, cu gloanțe cu miez din metal moale, produse industrial, care sunt utile pentru trageri.”.

În acest context, de către instanțele ierarhic inferioare nu s-a stabilit corect că încălcările comise de inculpatul Priguza Constantin, în circumstanțele constatate în speță, constituie în esență contravenția prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional, de vreme ce nu au fost cauzate careva urmări prejudiciabile de pe urma inacțiunii acestuia, ori fapta respectivă pentru a fi calificată în baza art. 291 Cod penal, care deși este o infracțiune formală, componența acesteia este prezentă doar în cazul când păstrarea armelor de foc și munițiilor are loc într-o manieră evident neglijentă, care creează condiții de folosire a acestora de către alte persoane și este pusă astfel în pericol securitatea publică, adică prezintă un pericol sporit pentru securitatea publică.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că deși din cumulul de probe administrat la prezenta cauza penală nu sunt prezente date concrete, precum că prin încălcarea regulilor de deținere a armei și munițiilor de către inculpat, au fost create condiții pentru ca arma de foc să fi fost posibil de a fi folosită de către alte persoane, prin ce s-ar fi pus în pericol securitatea publică, ambele instanțe greșit și-au bazat concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Priguza Constantin în baza art. 291 Cod penal, doar pe presupuneri, nefiind probată însă existența elementelor obligatorii a infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal.

În continuare, Colegiul penal lărgit explică că linia de demarcare dintre infracțiunea prevăzută de art. 291 Cod penal și contravenția reglementată de art. 361 alin. (1) Cod contravențional este foarte sensibilă, iar atunci când există careva îndoieli cu privire la calificarea corectă a acțiunilor făptuitorului, instanțele urmează a se ghida de principiul „in dubio pro reo”, adică să trateze toate îndoielile în favoarea făptuitorului, cu aplicarea legii mai blânde, adică în speță a răspunderii contravenționale.

Potrivit DEX (dicționar explicativ al limbii române), sub noțiunea de deținere se înțelege – păstrarea, posesiunea, stăpânire a unui lucru.

Pe cale de consecință a celor expuse, Colegiul penal lărgit acceptă prezența temeiurilor pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală și constată că inculpatul Priguza Constantin a.n. 1986, din perioada anului 2013 și până de 29 aprilie 2015, deținând arma de foc și anume pistolul de model „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708 cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă ghintuită de cal. 9 mm, Makarov (9x18 mm - în baza permisului nr.21/2769 din 18 iunie 2013), neglijând și demonstrând superficialitatea în raport de respectarea obligațiilor corespunzătoare fixate în prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) al Legii privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă nr.130 din 08.06.2012, la fel și anexa nr. 3 a Legii sus - menționate precum și prevederilor pct. 42 din Hotărârea Guvernului nr.293 din 23.04.2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, care stabilesc că, titularul dreptului de deținere a armelor letale și neletale supuse

autorizării, are obligația de a păstra arma înscrisă în permisul de armă în condiții de securitate și de a nu permite accesul la ea al persoanelor neautorizate, iar păstrarea la domiciliul deținătorului a armei se face în locuri special destinate, în seif metalic fixat de podea sau de perete, astfel încât să fie exclus accesul persoanelor neautorizate, fiind obligat să asigure integritatea armei, a încălcat regulile de deținere a armei respective împreună cu două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, deținându-le într-o cutie de culoare neagră din masă plastică, care era pusă în sertarul unei noptiere situată în odaia nr.3 din dormitorul domiciliului său, situat în or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare 4, care a fost depistată și ridicată de către angajații IP Strășeni în cadrul percheziției efectuate la domiciliul său la 29 aprilie 2015, ora 07⁰⁸-07⁴⁵.

Conform raportului de expertiză nr.5061/5062 din 09-10 iunie 2015, s-a stabilit că, cele douăzeci de cartușe prezentate la examinare, fac parte din categoria munițiilor și sunt cartușe de calibrul 9 x 18 mm Makarov cu lovitură central, cu gloanțe cu miez din metal moale, produse industrial, care sunt utile pentru trageri.

Vina inculpatului de săvârșirea acestei contravenții se confirmă prin următoarele mijloace de probă:

- declarațiile inculpatului Priguza Constantin (f.d. 121-124), martorilor Galușca Vitalie (f.d. 109-112), Coșpormac Aurel (f.d. 113-116), Timofti Valeriu (f.d. 117-120), din care rezultă că în ziua când s-a efectuat percheziția, în casă nu se aflau alte persoane;

- procesul-verbal de ridicare din 08 mai 2015, prin care este consemnat faptul că în cadrul acțiunii procesuale, au fost ridicate din cauza penală nr. 2015330125 următoarele acte procedurale: copia ordonanței privind efectuarea percheziției din 27 martie 2015, copia demersului privind autorizarea percheziției, copia încheierii din 08 aprilie 2015, prin care judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni a admis demersul privind efectuarea percheziției și în original procesul-verbal de percheziție din 29 aprilie 2015 cu foto-tabela anexă (f.d. 19-23);

- procesul-verbal de percheziție din 29 aprilie 2015, prin care este consemnat faptul că, percheziția a fost efectuată la ora 07⁰⁸-07⁴⁵, în domiciliul lui Priguza Constantin, născut la 17 august 1986, amplasat pe str. Ștefan cel Mare și Sfânt 4, din or. Strășeni. În odaia nr. 3 al imobilului menționat, din sertarul noptierei situată în partea stângă a dormitorului s-a depistat și ridicat un pistol de model „Baikal 442”, 2-ă încărcătoare, 20 de cartușe într-o cutie, care împreună cu documentele de port armă au fost ridicate, împachetate și sigilate în pachetul cu nr. 1 (f.d. 24, 26 - 31);

- ordonanța privind recunoașterea obiectelor drept mijloc material de probă și anexarea lor la cauza penală din 08.05.2015, prin care au fost recunoscute și atașate ca mijloace materiale de probă: copia ordonanței privind efectuarea percheziției din 27 martie 2015, copia demersului privind autorizarea percheziției, copia încheierii din 08 aprilie 2015, prin care judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei

Strășeni a admis demersul privind efectuarea percheziției și, în original procesul-verbal de percheziție din 29.04.2015 cu tabelul fotografic anexat (f.d.25);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 07 mai 2015, prin care este consemnat faptul că, examinării au fost supuse - o cutie din plastic de culoare neagră în care se aflau - arma de model „Baikal 442” cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, un permis de port armă nr.21/2769 din 18 iunie 2013 - care au fost ridicate prin procesul verbal de percheziție din 29 aprilie 2015 cu fototabela anexa (f.d 32-34);

- ordonanța din 07 mai 2015 de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive și anexarea lor la cauza penală din 07 mai 2015, prin care au fost recunoscute drept corpuri delictive și anexate la cauza penală: o cutie de culoare neagră în care se află o armă de model „Baikal 442” cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe; cartea de instrucție și permisul de port armă cu nr.21/2769 din 18 iunie 2013 pe numele lui Priguza Constantin, care au fost transmise spre păstrare persoanei responsabile din cadrul SSAAL din cadrul IP Strășeni - Zloi Oleg (f.d.35-37);

- raportul de expertiză balistică și fizico-chimică nr.5061/5062 din 09 - 10 iunie 2015, prin care s-a constatat că, pistolul de model „BAIKAL-442”, nr. XHO 8708, se referă la categoria armelor de foc cu lovitură centrală, cu țeavă scurtă ghintuită, de cal. 9 mm., Makarov (9x18 mm), confecționat industrial și este util pentru trageri. La fel, cele douăzeci de cartușe prezentate la examinare, fac parte din categoria munițiilor și sunt cartușe de calibrul 9x18 mm Makarov cu lovitură centrală, cu gloanțe cu miez din metal moale, produse industrial care, sunt utile pentru tragere. (f. d. 44-49);

- corpurile delictive: - o cutie de culoare neagră în care se află o armă de model „Baikal 442”cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, cartea de instrucție și permisul de port armă cu nr. 21/2769 din 18 iunie 2013 pe numele lui Priguza Constantin - au fost transmise spre păstrare persoanei responsabile din cadrul SSAAL din cadrul IP Strășeni - Zloi Oleg. (f.d.37).

Prin urmare, acțiunile inculpatului Priguza Constantin, Colegiul penal lărgit le reîncadrează de la prevederile art. 291 Cod penal la prevederile art. 361 alin. (1) Cod contravențional, adică „*încălcarea regulilor de deținere, al armei individuale și a munițiilor aferente*”, din care motive urmează a fi casate total sentința și decizia instanței de apel, cu încetarea procesului penal în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului pentru contravenția săvârșită, Colegiul penal lărgit va ține cont că art. 30 alin. (2) Cod contravențional (red. 24.10.2008) prevedea la momentul săvârșirii faptei prescripția răspunderii contravenționale, stabilind termenul de 3 luni și deoarece în speța dată acest termen de aplicare a

sanctiunii a expirat, e necesar de eliberat pe Priguza Constantin de raspundere contravențională.

9. Conducându-se de prevederile art. 332, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Crețu Constantin în numele inculpatului Priguza Constantin, casează total sentința Judecătorei Strășeni din 15 ianuarie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Priguza Constantin Constantin**, pronunțând următoarea hotărâre.

Se încetează procesul penal în privința lui **Priguza Constantin Constantin**, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 291 Cod penal, deoarece acțiunile lui constituie contravenția prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod contravențional și fiindcă conform art. 30 Cod contravențional, termenul de aplicare a sancțiunii contravenționale a expirat, de a-l elibera de răspundere contravențională.

Priguza Constantin Constantin urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă nu are de executat arest preventiv sau pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Cu referire la soarta corpurilor delictive, arma de model „Baikal 422” cu nr. XHO 8708, două încărcătoare și 20 (douăzeci) de cartușe, permisul de port armă cu nr. 21/2769 din 18.06.2013 eliberat pe numele lui Priguza Constantin Constantin și cartea de instrucție anexată armei de foc, indicate în sentință, se dispune transmiterea lor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în vederea adoptării soluției în conformitate cu Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 noiembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru